

การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

Information and Communication Technology Management of Schools
under Loei Primary Educational Service Area Office 1

วุฒิพงศ์ รัตนมงคล

Wutthipong Rattanamongkol

ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์

Chissanapong Sonchan

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Mahamakut Buddhist University Srilanchang Campus

*Corresponding author, e-mail: wutthipong.rat@student.mbu.ac.th

Received: 10 October 2024; Revivsed: 24 October 2024; Accepted: 20 November 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำแนกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันในบางด้าน โดยเฉพาะด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of information and communication technology (ICT) management in schools under the Loei Primary Educational Service Area Office 1, and 2) to compare ICT management classified by status, educational level, work experience, and school size. The sample consisted of 297 school administrators, teachers, and educational personnel. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance.

The results revealed that: 1) The overall level of ICT management was high. The aspects with the highest mean scores were the support for using ICT in teaching and learning, and ethics in using ICT. 2) Comparison of ICT management showed that respondents with different status, educational level, work experience, and school size had no significant difference in overall opinions. However, there were differences in some aspects, particularly in the support for using ICT in administration.

Keywords: Management, Information and Communication Technology, Primary School

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา โดยเฉพาะในยุคปฏิรูปการศึกษา ICT เป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ช่วยให้การเรียนรู้เข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (หาญศึก เล็บครุฑ และคณะ, 2553) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้รัฐต้องจัดโครงสร้างพื้นฐานทาง ICT เพื่อการศึกษา และส่งเสริมการใช้ ICT ในการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) สภาครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดสมรรถนะด้าน ICT สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยต้องสามารถใช้และบริหาร ICT เพื่อการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2548) อย่างไรก็ตาม โรงเรียนหลายแห่งยังประสบปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ ICT บุคลากรขาดทักษะ และการนำ ICT มาใช้ในการเรียนการสอนยังไม่แพร่หลาย (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2550)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีภารกิจในการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโรงเรียนในสังกัด 139 แห่ง จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการนำ ICT มาใช้ในการบริหารและการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่ง

สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งจุดประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากนักวิชาการแล้วนำมาสังเคราะห์ขอบข่ายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อไปใช้เป็นแนวทางการศึกษาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 14 แหล่ง ประกอบด้วย นิศาชล บำรุงภักดี (2563), รัตนภรณ์ วัชรอติยาพล (2563), พรทิพย์ ไชยพนาพันธ์ (2564), สามารถ งามขำ (2563), ณัฐกานต์ บังศรีวงศ์ (2563), อติศร ก้อนคำ (2563), ศักดา ทัดสา (2564), บัวชมภู ภูทองไชย (2563), อมร กรุดทอง (2565), วณิดา ทองพูล (2564), วรณนภา จำเนียรพีช (2564), จิตพวรรณ กระเชิฐรัมย์ (2562), วสันต์ชัย สดคมขำ (2563), ไอรดา นรสาร (2566) ได้ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน 3) ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังรูปที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ข้อมูลทั่วไป		การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียน
1. สถานภาพ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2. ระดับการศึกษา 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี 3. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1) น้อยกว่า 10 ปี 2) 10 – 15 ปี 3) มากกว่า 15 ปี 4. ขนาดของสถานศึกษา 1) ขนาดเล็ก 2) ขนาดกลาง 3) ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ		1. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดการเรียนการสอน 2. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน 3. ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ 4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 5. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 139 คน และครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,228 คน รวม 1,367 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 จำนวน 297 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน และครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 267 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Robert V. Krejcie and Eayrle W. Morgan. (1970 อ้างใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 2 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับที่ค่า $IOC \geq 0.60$ และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กำหนดเกณฑ์การยอมรับค่าความเชื่อมั่นที่ $\alpha \geq 0.80$ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.956

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้วยตนเอง สำหรับแบบสอบถาม มีจำนวน 297 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวน 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

1. การจัดทำข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ และคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ กล่าวคือ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบทุกข้อเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

2) นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มากที่สุด ให้คะแนน 5

มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาก ให้คะแนน 4

มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปานกลางให้คะแนน 3

มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร น้อย ให้คะแนน 2

มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร น้อยที่สุด ให้คะแนน 1

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) คำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำไปแปลความหมายตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51–5.00 หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51–3.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2) การเปรียบเทียบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามสถานภาพ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test Independent) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่า (F-test) ถ้าพบความแตกต่าง ให้วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบรายคู่ ตามแบบของเชฟเฟ้ (Scheffe)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 297)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	30	10.1
1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา	267	89.9
รวม	297	100.0
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	232	78.1
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	65	21.9
รวม	297	100.0
3. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน		
3.1 น้อยกว่า 10 ปี	153	51.5
3.2 10 – 15 ปี	89	30.0
3.3 มากกว่า 15 ปี	55	18.5
รวม	297	100.0
4. ขนาดของสถานศึกษา		
4.1 ขนาดเล็ก	101	34.0
4.2 ขนาดกลาง	155	52.2
4.3 ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	41	13.8
รวม	297	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 297 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 89.9 มีการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 78.1 การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5, 10-15 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และมากกว่า 15 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 และสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

1. ระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนใน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ด้านสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้าน การจัดการเรียนการสอน	4.08	0.48	มาก	1
ด้านสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้าน การบริหารงาน	3.90	0.65	มาก	5
ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.01	0.52	มาก	3
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.90	0.54	มาก	4
ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.08	0.61	มาก	2
รวม	3.90	0.54	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับ คือ 1) ด้านสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ 2) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.08$) และ 3) ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.01$)

2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตามปัจจัยต่างๆ ดังนี้

จำแนกตามสถานภาพ พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แสดงว่าไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือครู มีมุมมองต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ต่างกันมาก แต่มีความแตกต่างในด้านการ

สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีบทบาทและมุมมองที่ต่างกันในด้านนี้

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า แม้ว่าโดยภาพรวมจะไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารงาน และจริยธรรม ซึ่งอาจสะท้อนว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นส่งผลต่อมุมมองและการปฏิบัติในด้านเหล่านี้

จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่ามีความแตกต่างในด้านการบริหารงานและวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ที่มากขึ้นส่งผลต่อมุมมองในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารและวิสัยทัศน์ในอนาคต

จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่ามีความแตกต่างเฉพาะในด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน ซึ่งอาจสะท้อนว่าขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อการจัดการและการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

ประเด็นที่น่าสนใจจากการวิจัย พบว่าด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงานเป็นด้านเดียวที่มีความแตกต่างในทุกปัจจัยที่เปรียบเทียบ ซึ่งอาจชี้ให้เห็นว่าเป็นประเด็นที่มีความซับซ้อนและได้รับผลกระทบจากหลายปัจจัย แม้ว่าโดยภาพรวมการบริหารจัดการจะอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีช่องว่างสำหรับการพัฒนา โดยเฉพาะในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียน มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2556) ที่พบว่า การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ผลการวิจัยพบว่า ด้านสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.08$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

โรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีอย่างไม่เหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2558) ที่พบว่า การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีเป็นประเด็นสำคัญในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

3. ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างในด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงานตามปัจจัยสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากรที่มีสถานภาพ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน อาจมีความรู้ ทักษะ และมุมมองต่อการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันอาจมีทรัพยากรและความพร้อมในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานที่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระ รุญเจริญ (2557) ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านองค์กรมีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านการบริหารงาน

4. ผลการวิจัยพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.90$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต้องใช้งบประมาณสูงและต้องมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดสำหรับโรงเรียนบางแห่ง โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ที่พบว่า ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและโรงเรียนขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการสอนให้แก่ครู สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ระหว่างครูเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการสอน และพัฒนาระบบนิเทศภายในเพื่อติดตามและให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีในการสอน

2. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน

เนื่องจากมีความแตกต่างในด้านนี้ตามปัจจัยต่างๆ ผู้บริหารควรจัดทำแผนพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน จัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสำหรับบุคลากรทุกระดับ ส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา (Education Management Information System – EMIS) อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3. ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารควรพัฒนาวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับบุคลากรทุกฝ่าย ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และติดตามแนวโน้มและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เนื่องจากด้านนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ควรมีการพัฒนาโดยจัดทำแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีระยะยาว แสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชนหรือองค์กรท้องถิ่นในการสนับสนุนด้านงบประมาณหรือทรัพยากร พิจารณาการใช้เทคโนโลยีทางเลือกที่มีต้นทุนต่ำแต่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส และจัดตั้งทีมงานดูแลและบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน

5. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

แม้จะมีค่าเฉลี่ยสูง แต่ควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ชัดเจน จัดกิจกรรมรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ บูรณาการเรื่องจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีในหลักสูตรการเรียนการสอน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม

6. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีให้แก่โรงเรียนอย่างทั่วถึง จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประกวดผลงานด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียน
2. การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขนาดต่างๆ
3. การศึกษาผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
4. การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. การศึกษาแนวทางการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการเรียนรู้ในยุค New Normal

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 – 2580). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2559). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(2), 257–268.
- จำเริญ จิตรหลัง. (2561). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2557). การบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ปรัชญนันท์ นิลสุข และจิระ จิตสุภา. (2558). *การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- พิสุทธิ อาธิราชวร. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุญช์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *การบริหารการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563-2565*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2558). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2554). *การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา*. *วารสารวิชาการ*, 7(1), 55-63.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ertmer, P. A., & Ottenbreit-Leftwich, A. T. (2010). Teacher technology change: How knowledge, confidence, beliefs, and culture intersect. *Journal of Research on Technology in Education*, 42(3), 255-284.
- Fullan, M. (2013). *Stratosphere: Integrating technology, pedagogy, and change knowledge*. Pearson Canada.
- Johnson, D. (2015). *Teaching and learning: Using iPads in the classroom*. International Association for Development of the Information Society.
- Tondeur, J., van Braak, J., Sang, G., Voogt, J., Fisser, P., & Ottenbreit-Leftwich, A. (2012). Preparing pre-service teachers to integrate technology in education: A synthesis of qualitative evidence. *Computers & Education*, 59(1), 134-144.